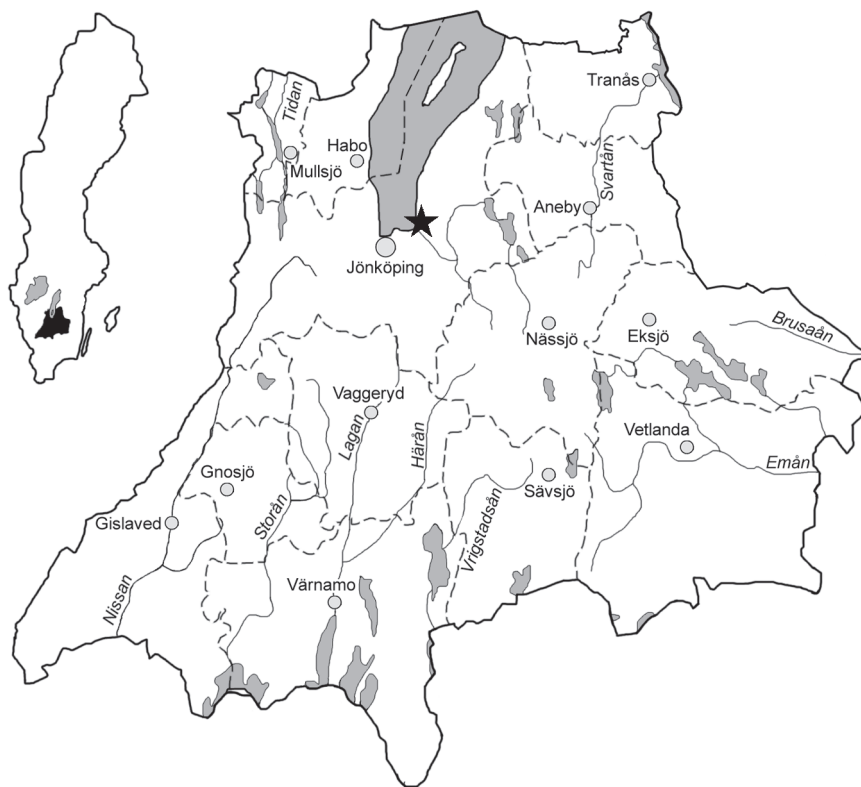

Drättinge 1:9 & Kaxholmen 6:140

Arkeologisk utredning inför byggnation, Skärstads socken
i Jönköpings kommun, Jönköpings län

Rapport, foto och ritningar: Jan Borg
Grafisk design: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor, Geografiska Grunddata samt Geodata (FUK) är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833, nr MS2012/03742 samt dnr i2012/1091.

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2013

Rapport över utförd arkeologisk undersökning

Beskrivning av undersökningsresultaten.

Inledning

Jönköpings läns museum har utfört en arkeologisk utredning i form av kart- och arkivstudie samt inventering och sökschaktsgrävning i fält. Området som utretts är ca 5,4 hektar stort och ligger inom fastigheterna Drättinge 1:9 och Kaxholmen 6:140 i Skärstads socken, Jönköpings kommun. Orsaken till uppdraget är en planerad nybyggnation. Beställare av uppdraget var Tekniska kontoret, Jönköpings kommun. Arkiv- och kartstudien utfördes av Fredrik Engman och Jan Borg ansvarade för fält- och rapportarbetet, båda antikvarier vid Jönköpings läns museum.

Utredningsområdet ligger i sydöstra delen av Kaxholmen och utgörs av åkermark och skog. Utredningsytan ligger i en sluttning ned åt nordväst.

Strax öster om utredningsområdet ligger fyra stensättningar; RAÄ nr Skärstad 136:1-2 och 137:1-2. Här finns även en fossil åker RAÄ nr Skärstad 170:1 och RAÄ nr Skärstad 50:1, fyndplats för en tjocknackig flintyxa. Den östra delen av utredningsytan ligger inom riksintresse nr 74 för kulturmiljövården, nämligen Skärstaddalen med brons- och järnålderslämningar samt kyrkby och herrgårdsmiljöer.

Kartanalys

Det aktuella utredningsområdet berör de tidigare enheterna Gestra och Brunkulla. Brunkulla omnämns 1455 och namnet kommer av brun, brunfärgad och efterleden kulle betyder topp, hjässa. Gestra omnämns redan 1334 och skrevs då Gestrom. Ortnamnet kan vara ett ånamn Gestr i betydelsen starkt försande eller av Gist/gest i betydelsen hög och torr terräng över sankare mark (Agertz 2008). Över Brunkulla har inga äldre kartor påträffats. Den äldsta som utvisar det aktuella området är en ägostyckningskarta från 1924 (06-skä-162). Denna karta innehåller inga närmare detaljer om hur området utnyttjats.

Över Gestra upprättas en storskifteskarta 1783 (06-skä-31). Denna karta berör utredningsområdets västra del och området bestod av ängsmark som kallades för Kyrkängen och en mindre del av denna kallades även för Fagerrike. Söder om utredningsområdet gick en väg och denna kantar utredningsområdet och har samma sträckning som dagens väg. Under slutet av 1800-talet kom delar av detta område att odlas upp vilket framgår av en laga skifteskarta från 1879 (06-skä-89). Denna uppodling har sedermera fortsatt vilket framgår av den första ekonomiska kartan som trycks 1955. På denna karta ser vi även att den västra delen av Brunkullas marker är uppodlade till åkermark. Den östra delen av utredningsområdet inom Brunkullas marker anges på kartan som öppen mark, troligen betesmark. Delar av den öppna marken har sedan kommit att odlas upp fram till idag.

Fältarbete

Vid inventeringen påträffades inga ovan mark synliga lämningar. Därpå grävdes det 35 sökschakt inom området med maskin. I schakten påträffades endast två hårdar som bedöms vara av förhistorisk karaktär. Den vetenskapliga potentialen i lämningarna bedöms som låg och motiverar inte fortsatt undersökning.

Efter samråd med länsstyrelsen gör Jönköpings läns museum bedömningen att inga ytterligare arkeologisk insatser krävs innan byggnationen.

Referenser

Agertz, J. 2008. Småländska kulturbilder 2008. Om ortnamn i Jönköpings län. Meddelanden från Jönköpings läns hembygdsförbund och stiftelsen Jönköpings läns museum LXXVII. Jönköping.

06-skä-31. Storskifteskarta Gestra, upprättad 1783.

06-skä-89. Laga skifteskarta Gestra upprättad 1879.

06-skä-162. Ägostyckningskarta, upprättad Brunkulla 1924.

Administrativa uppgifter

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

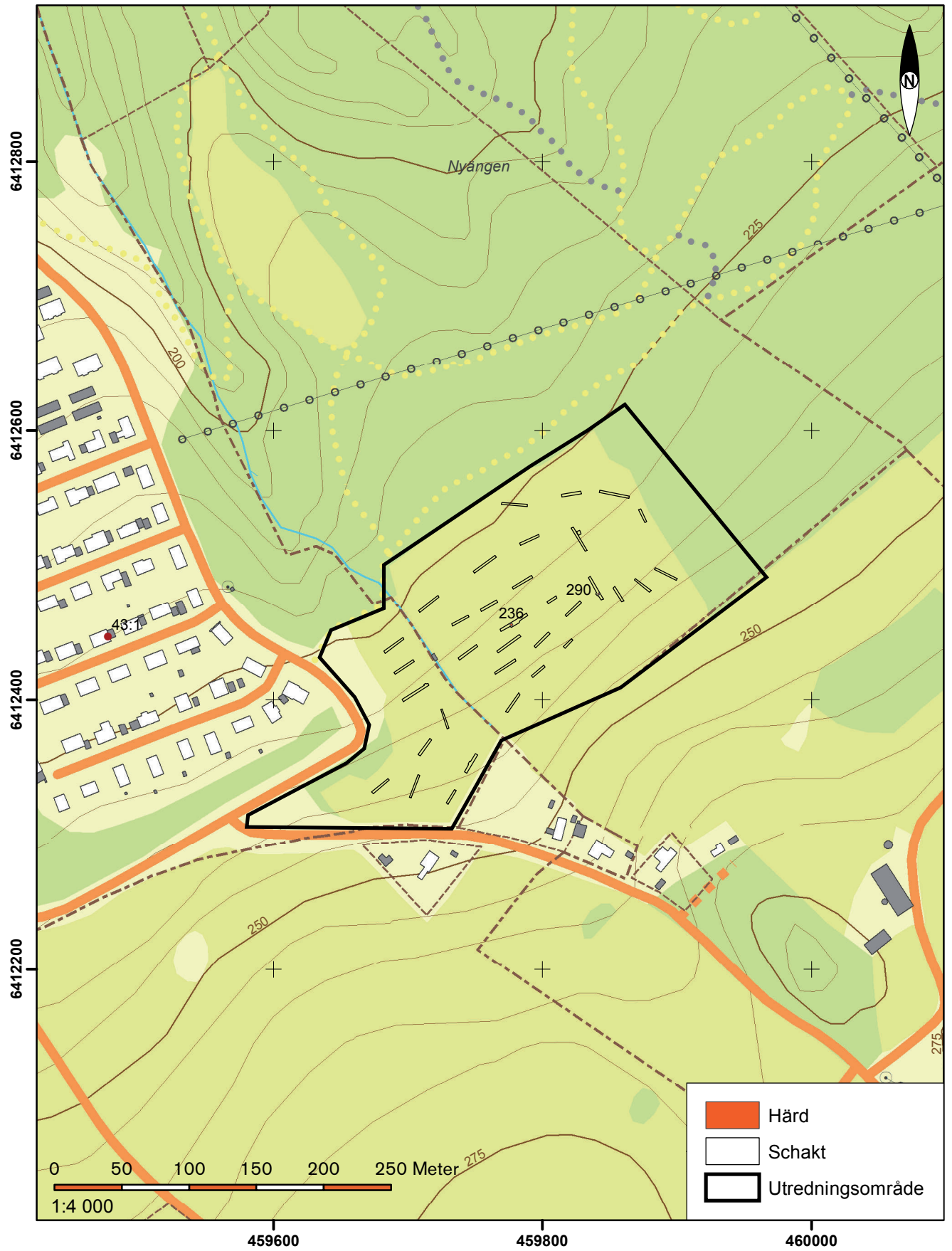
Dnr: 172/2013	Dnr enl Lst beslut: 431-1053-2013	Rapport: 2013:39
Landskap: Småland	Län: Jönköping	Kommun: Jönköping
Socken: Skärstad	Trakt/kvarter/fastighet: Drättinge 1:9, Kaxholmen 6:140	
Ekonomisk karta: 64E 1fS, 64E 1gS	Fornl nr:	Stad:
N: 6412475	E: 459800	Nivå – lägsta: 235 möh -högsta: 255 möh

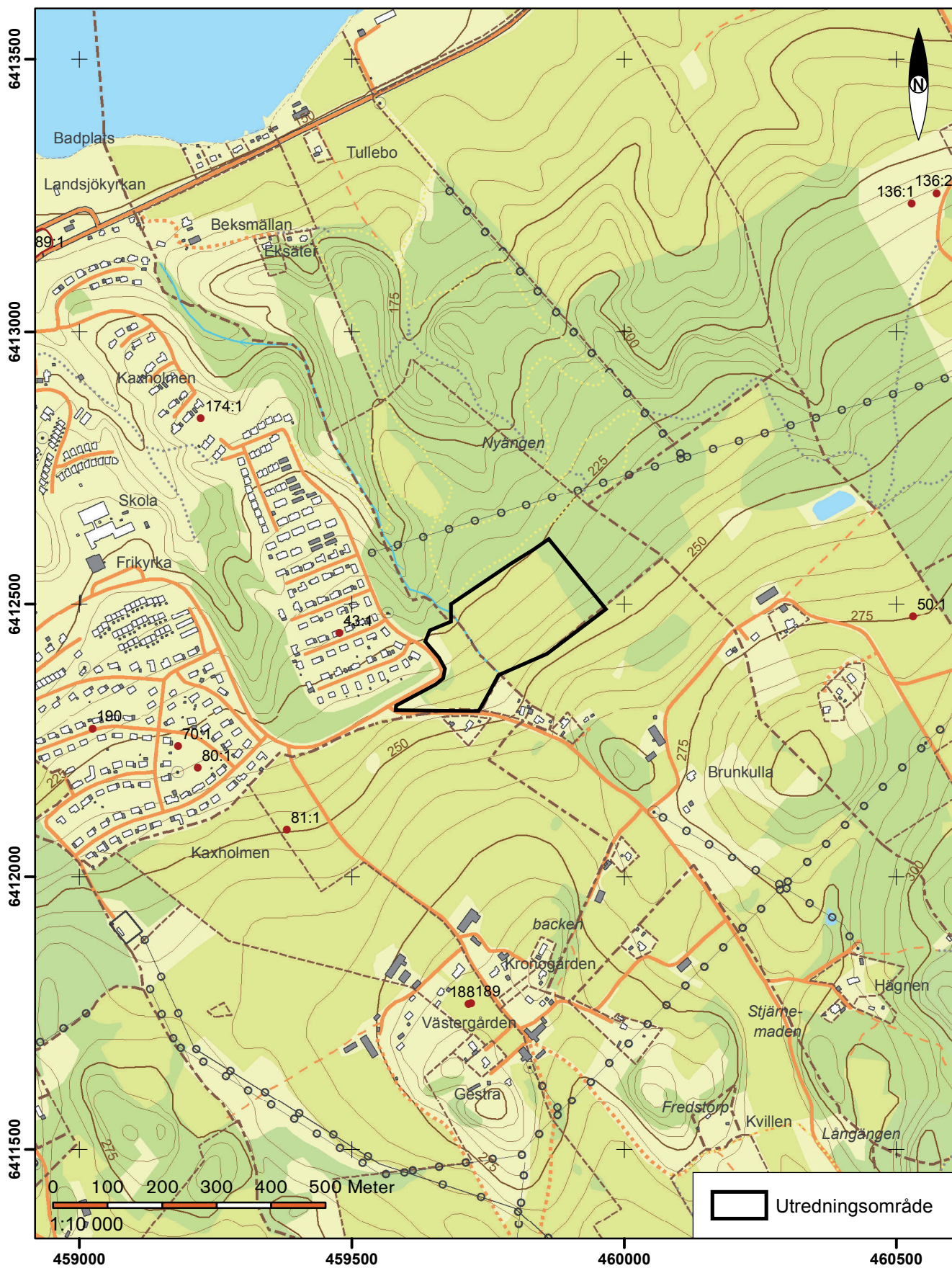
UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

Typ av exploatering: Husbyggnation				
Typ av undersökning: Särskild arkeologisk utredning, etapp 1+2				
Uppdragsgivare: Tekniska kontoret, Jönköpings kommun			Ansvarig institution: Jönköpings läns museum	
Fältarbetsledare: Jan Borg			Fältarbete from 2013-09-05 tom 2013-09-06	
Antal arbetsdagar i fält: 3				
Undersökningens omfattning	Utredd yta/m²	Schaktad yta/m²	Schakt/löpm	Volym/m³
	54000		550	

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg	Sammansatta lämningar:
Lämningar:	
Undersökningsresultat	Sammansatta lämningar:
Anläggningar: Hård, oval, stenfylld, 1 st; Hård, rund, stenfylld, 1 st;	
Totalt antal undersökta	-gravar: 0 -boplatiskonstruktioner: 0
Datering:	

Arkeologisk rapport 2013:39
JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM